

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1759	Κυριακὴ Δ' Ματθαίου (Ματθ. 8,5-13) 1 Ἰουλίου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Στὴν κλίμακα τῶν ἀρετῶν

Στοὺς ἐπισήμους ἀνήκει, ἀγαπητοί μου, ὁ ἥρωας τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ῥωμαῖος στὴν καταγωγή, ἑκατόνταρχος στὸ ἀξίωμα στὴ φρουρὰ τῆς Καπερναοῦμ τῆς Ἰουδαίας, ἐκπροσωποῦσε τὴ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Σκληρὴ καὶ υπερήφανη ἡ Ῥώμη, σκληρὸς καὶ υπερήφανος θὰ περίμενε κανεὶς νὰ ἔνε κι αὐτός. Θυμοῦνται οἱ παλαιότεροι τοὺς ἀξιωματικούς τῶν Γερμανῶν, μὲ τί ἐγωισμό συμπεριφέρονταν· κροτάλιζαν τὰ πόδια, ὕψωναν τὰ κεφάλια, ἀγρίευαν τὰ βλέμματα, δὲν καταδέχονταν νὰ δοῦν τοὺς ὑπηκόους. Αὐτοί, βλέπετε, ἦταν οἱ ἡμίθεοι, οἱ ὑπεράνθρωποι τοῦ Νίτσε, κ' ἐμεῖς τὰ ἄθλια ὑποζύγια, τὰ κτήνη τους. Τί **ἔωσφορικὴ ὑπερηφάνεια!**...

Ἄλλ' ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ εὐαγγελίου δὲν ἦταν υπερήφανος. Εἶχε εὐγενῆ αἰσθήματα, ἀγαποῦσε τὸ λαό, τὸν βοηθοῦσε. Αὐτὸς τοὺς ἔκτισε τὴ συναγωγή τῆς Καπερναοῦμ. Ἦταν **εὐσεβής**.

Εὐσεβής ὁ ἑκατόνταρχος. Καὶ βάσι τῆς εὐσεβείας εἶνε τὸ **«γνώθι σαυτὸν»**. Ἡ γνώσι τοῦ ἑαυτοῦ μας ὁδηγεῖ στὴ γνώσι τοῦ Θεοῦ. Γνώθι σαυτὸν – γνώθι Θεόν. Κύριε, λέει ὁ ψαλμωδός, **«ἐθαυμασθήσῃ ἡ γνώσις σου ἐξ ἐμοῦ»** (Ψαλμ. 138,6). Ὁ ἑκατόνταρχος αἰσθανόταν τὸ ρίγος ποὺ ἐμπνέει ἡ ἰδέα τῆς μεγαλειότητος τοῦ Θεοῦ, τοῦ δημιουργοῦ καὶ κυριάρχου τῆς φύσεως.

Ἰδέστε τον. Ὁ δοῦλος του εἶνε ἄρρωστος, παράλυτος στὸ κρεβάτι, κινδυνεύει νὰ πεθάνῃ. Κι αὐτός, ἀπελπισμένος ἀπ' τοὺς γιατροὺς, τρέχει σ' ἐκεῖνον ποὺ εἶνε ὁ ἰατρὸς ψυχῶν καὶ σωμάτων. Τὸν πλησιάζει. **Πῶς τὸν πλησιάζει;**

Φρούραρχος αὐτός, ἰδιώτης Ἐκεῖνος. Ἄλλὰ τί μὲ τοῦτο; Ὁ ἑκατόνταρχος τὴ στιγμή ἐκείνη φωτίζεται ἀπὸ τὸ Θεό, ἐλλάμπεται ἀπ' τὸ θεῖο φῶς τῆς πίστεως καὶ δοκιμάζει δύο ζωηρὰ συναισθήματα. Τὸ ἕνα· Ὁ Ἰησοῦς, σκέπτεται, παρ' ὅλη τὴν ταπεινότητα ποὺ ἔχει καθὼς συναναστρέφεται μὲ τοὺς ψαρᾶδες, εἶνε μέγας· ὄχι ἀπλῶς μέγας, ἀλλὰ ὁ μέγας, ὁ μοναδι-

κός, πάνω ἀπὸ κάθε ἀρχὴ καὶ ἐξουσία· ἂν δώσῃ διαταγὴ, αὐτοστιγμὴ θὰ ἐκτελεσθῇ. **«Μόνον εἶπέ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου»** (Ματθ. 8,8). Τὸ ἕνα ποὺ πλημμύριζε τὴν καρδιά του ἦταν **ἡ μεγαλειότης τοῦ Χριστοῦ**. Τὸ ἄλλο, σχετικὸ καὶ ἐξαρτώμενο ἀπὸ τὸ πρῶτο, ἦταν **ἡ δικὴ του ἀθλιότης**. Ἐγώ, σκεπτόταν, παρὰ τὸ μεγαλεῖο ποὺ δείχνω, εἶμαι μικρός, πολὺ μικρός, ἀφάνταστα μικρὸς μπροστὰ στὸν Ἰησοῦ. ἜΚύριε, θέλεις νὰ ἔρθῃς στὸ σπίτι μου; ἐρευνῶ ὅμως τὸν ἑαυτό μου καὶ δὲν τὸν βρίσκω ἄξιο τέτοιας τιμῆς· σ' ἐμένα τὸν ἄθλιο θὰ ἔρθῃς;...

Ἡ γλῶσσα αὐτῆ τῆς **αὐτογνωσίας** καὶ **ταπεινώσεως**, ποὺ μίλησε στὸν Κύριο ὁ ἑκατόνταρχος, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ δική μας γλῶσσα.

Δυστυχῶς **ἡ γλῶσσα** τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ἐκτροχιάζεται καὶ **κομπορρημονεῖ**. Ὅταν πρόκειται γιὰ ἱκανότητες τοῦ ἀνθρώπου, λαλεῖ μεγάλα καὶ ὑπέρογκα· ὁ ἄνθρωπος εἶνε τιτάν, γίγαντας, ὑπεράνθρωπος. Ὅταν ὅμως πρόκειται γιὰ τὸ Θεό, ἡ γλῶσσα τῶν ὑπερηφάνων λαλεῖ μὲ περιφρόνησι. Θεός; –σοῦ λέει– δὲν ὑπάρχει! καιρὸς νὰ τὸν γκρεμίσουμε ἀπ' τὸ θρόνο του. Θεέ, δὲ σὲ χρειαζόμαστε πιά, σὲ καταδικάζουμε σὲ ἐξορία ἀπὸ τὴ γῆ!... Ἔτσι λένε καὶ γράφουν στὴν ἐποχὴ μας.

Πόσο ἀνόητοι εἶνε ὅσοι ἐκφράζονται ἔτσι! Ὡς ἄριστο φάρμακο τῆς γλωσσαλγίας αὐτῆς θὰ εἶχαμε νὰ συστήσουμε **ἕνα ῥητὸ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου**, ὁ ὁποῖος λέει στοὺς ὑπερηφάνους· **«Τάδε λέγει Κύριος· Μὴ καυχᾶσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ»** (Ἰερ. 9,23).

● Τί καυχᾶσαι, ἄνθρωπε; γιὰ τὴ **σοφία**, τὴν **ἐπιστήμη** σου; Ὅλη ὅμως ἡ σοφία σου, ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ἄπειρη γνώσι, τί εἶνε; ἕνας κόκκος ἄμμου, μιὰ σταγόνα τῆς θαλάσσης. Κι ἂν ἀκόμη εἶσαι ἕνας Νεύτων, μοιάζεις μ' ἕνα παιδί ποὺ προσπαθεῖ στὴν παραλία ν' ἀδειᾷ τὴ θά-

λασσα με τις φουχτες του. *Λοιπὸν «μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ».*

● Ἄλλὰ γιατί καυχᾶσαι; γιὰ τὴ **δύναμι** τοῦ σώματός σου; Μὰ τὰ ζῶα ἐδῶ σὲ ξεπερνοῦν· τὸ ἄλογο τρέχει γρηγορώτερα, ὁ ἀετὸς βλέπει πιὸ μακριά, ὁ ταῦρος καὶ ἡ ἀρκούδα καὶ ἡ τίγρις καὶ τὸ λιοντάρι εἶνε πιὸ δυνατά. Δὲ σκέπτεσαι ἔπειτα, ὅτι καὶ τὸ πιὸ ῥωμαλέο σῶμα ἔρχεται στιγμὴ πού καταρρέει; Ἐνα μικρόβιο νὰ εἰσχωρήσῃ στοὺς πνεύμονες, ρίχνει κάτω καὶ τὸν πρωταθλητὴ. Δρομεῖς, ἀκοντισταί, πυγμαχοί... δὲν θὰ ἔνε πάντα τὸ σῶμα σας χαλύβδινο. Φίλαθλοι νέοι, δὲν θέλω νὰ σᾶς ψυχράνω τὸ ζῆλο γιὰ γυμνάσματα τοῦ σώματος· σᾶς θυμίζω ὅμως τὴν ἀλήθεια, ὅτι θὰ ἔρθῃ μέρα πού καὶ ἡ πιὸ καλλιεργημένη μυϊκὴ δύναμις θὰ μαραθῇ· στὶς ρυτίδες τοῦ γέρου, πού μετὰ βίας σέρνει τὰ πόδια, ματαιῶς οἱ ἄνθρωποι θ' ἀναζητοῦν τὸ νεαρὸ ἐκεῖνο ἀθλητὴ πού ἔτρεχε σὰν βέλος καὶ προκαλοῦσε φρενίτιδα. Θυμηθῆτε καὶ τὰ δάκρυα τοῦ Ξέρξη, ὅταν ἐπιθεωρώντας τὸν ἀναρίθμητο στρατὸ του σκέφτηκε, πῶς μιὰ μέρα τὰ ἀκμαῖα ἐκεῖνα σώματα θὰ κοιτώνται νεκρά, γυμνὰ κόκκαλα, χῶμα καὶ στάχτη. *Λοιπὸν «μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ».*

● Ἄλλὰ γιατί καυχᾶσαι, ἄνθρωπε; γιὰ τὰ **πλοῦτη** σου; Θὰ σὲ ρωτοῦσα· Πόθεν ἔσχες; Γιατί ἂν ὁ πλοῦτος σου προέρχεται ὄχι ἀπὸ τίμιο ἰδρῶτα ἀλλ' ἀπὸ ἀδικίες καὶ ἀρπαγές κ' ἐκμεταλλεύσεις, εἶτε δικές σου εἶτε τῶν προγόνων σου, τότε ἀντὶ νὰ καυχᾶσαι θὰ ἔπρεπε νὰ κλαῖς. Τὰ πλοῦτη αὐτὰ εἶνε κατασχύνῃ. Τί νὰ τὰ κάνῃς, τὴ στιγμὴ πού χίλια χέρια εἶνε ἔτοιμα νὰ δακτυλοδεικτῆσουν τὸ μέγαρό σου καὶ νὰ ποῦν «Αὐτὸ χτίστηκε μὲ δάκρυα καὶ αἵματα φτωχῶν»; Ἄλλ' ἔστω ὅτι κάθε τι πού ἔχεις προέρχεται ἀπὸ νόμιμη ἐργασία καὶ τίμιο κόπο. Καὶ πάλι δὲν ὑπάρχει λόγος καυχήσεως. Δὲς πόσο ἐφήμερος εἶνε ὁ πλοῦτος. Ρώτησε στὴν πόλι σου ποιοὶ ἦταν οἱ πλοῦσιοι πρὶν 10, 20, 50, 60 χρόνια, καὶ θὰ μάθῃς ὅτι ὁ πλοῦτος δὲν ἔχει μόνιμη φωλιά· σὰν ἀποδημητικὸ πουλὶ πετᾷ ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, ἀπὸ οἰκογένεια σὲ οἰκογένεια, ἀπὸ κράτος σὲ κράτος. Σὲ τέτοιο ἄστατο κι ἀβέβαιο «φίλο», μπορεῖς νὰ στηριχθῆς; *Λοιπὸν «μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ».*

● Ἄλλ' ἐγώ, θὰ πῆ κάποιος, δὲν καυχῶμαι οὔτε γιὰ σοφία οὔτε γιὰ δύναμι οὔτε γιὰ πλοῦτη· ἔχω κάτι ἄλλο ἀνώτερο, γιὰ τὸ ὁποῖο νομίζω ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ καυχῶμαι· εἶνε **οἱ ἀρετές** μου... Γιὰ ἀρετὲς λοιπὸν καυχᾶσαι; Ἄλλὰ δὲν ἀκοῦς τί λέει ὁ ἄλλος προφήτης, ὁ Ἡσαΐας (64,6), ὅτι κάθε ἀρετὴ ἀνθρώπου, ὅσο κι ἂν λάμπῃ, μπροστὰ στὴν ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ εἶνε ἕνα

βρωμερὸ κουρέλι; Καὶ δὲ μελετᾷς πάλι τὴν παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου (βλ. Λουκ. 18,10-14), νὰ δῆς πόσο ὁ Κύριος σιχαίνεται ἐκεῖνον πού ὑπερηφανεύεται γιὰ τὰ καλά του ἔργα;

Καυχᾶσαι γιὰ τὴν ἀρετὴ σου· καὶ δὲ λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν τὸ εὐμετάβολο τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; Δὲς τὸ Δαυὶδ πῶς ἔπεσε σὲ δυὸ μεγάλα ἀμαρτήματα, δὲς τὸν Πέτρο πῶς ἔπεσε σὲ τριπλῆ ἄρνησι, δὲς τὸν Ἰούδα πῶς διέπραξε τὴ φοβερὴ προδοσία. Δὲς, ἀδελφέ, τίς πτώσεις αὐτῶν, φοβήσου καὶ **ταπεινώσου** κάτω ἀπὸ τὸ πανίσχυρο χέρι τοῦ Κυρίου (Α' Πέτρο. 5,6). Κι ἂν ἀκόμη ὁ Κύριος σὲ κρίνῃ ἄξιο κάποιας ἰδιαιτέρας χάριτός του, πολὺ θὰ κερδίσης ἂν μὲ εἰλικρινῆ ταπεινώσι ἐπαναλάβῃς τὰ λόγια τοῦ ἑκατοντάρχου· *«Κύριε, οὐκ εἰμί ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς»* (Ματθ. 8,8).

* * *

Ζοῦμε, ἀγαπητοί μου, σ' ἕνα κόσμο γεμᾶτο ὑπερηφάνεια. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχικὴ αἰτία τῆς πτώσεως τοῦ Ἑωσφόρου πού καυχήθηκε πῶς θὰ στήσῃ τὸ θρόνο του πάνω ἀπ' τ' ἄστρα, αὐτὴ ἡ αἰτία καὶ τῆς πτώσεως τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητας. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνος μας ὑπερηφανεύθηκε πολὺ· καυχήθηκαν ἐπιστήμονες, ἰσχυροὶ τῆς ἡμέρας, πλοῦσιοι, ἄρχοντες λαῶν, μεγάλα ἔθνη· καὶ ὡς τιμωρία ἐπῆλθε ἡ πτώσις. *«ὑπερήφανη Γερμανία, θὰ πέσῃ»*, ἔλεγε μιὰ προφητικὴ φωνή. Καὶ ἡ Γερμανία ἔπεσε. Καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ πραγματοποιήθηκε ἡ προφητεία· *«Ἐὰν μετεωρισθῆς ὡς ἀετὸς καὶ ἐὰν ἀνὰ μέσον τῶν ἄστρων θῆς νοσοειάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει Κύριος»* (Ἰσβ. 1,4).

Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς Καπερναοῦ μᾶς δίνει ὑπέροχο μάθημα ταπεινώσεως. **Ταπεινώθηκε κ' ἐξυψώθηκε**· ὑψώθηκε πάνω ἀπ' τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους. Μὲ θεῖο φωτισμὸ ἔνωσε ὅ,τι δὲν μπόρεσαν νὰ ἐννοήσουν οἱ σοφοὶ τοῦ Ἰσραήλ· τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἄπειρη μεγαλειότητα τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν πίστι του προσκολλήθηκε σ' Αὐτὸν καὶ πῆρε τὸ ρεῦμα τῆς δυνάμεώς Του στὸ σπίτι του· ἔτσι σήκωσε ἀπ' τὸ κρεβάτι τὸ δοῦλο του, νίκησε!

Τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη στὴν ψυχὴ τοῦ ἑκατοντάρχου στήθηκε μιὰ **σκάλα ἀρετῶν** πού τὸν ἀνέβασε στὸν οὐρανό, μὲ πρῶτο σκαλοπάτι τὴν ταπεινώσι, πάνω στὸ ὁποῖο ἔγραφε· *«Οὐκ εἰμί ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς»*. Αὐτὴ ἡ ταπεινώσι ὁδηγεῖ στὴν πίστι, ἡ πίστι στὴν ἐπιτυχία, τὴ νίκη καὶ τὸ θρίαμβο, πού δίνει ὁ Θεὸς στοὺς ταπεινοὺς, κατὰ τὸ λόγο τῆς ἀγίας Γραφῆς *«Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν»* (Παρ. 3,34· Ἰακ. 4,6· Α' Πέτρο. 5,5).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**